

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa P. N.
przeciwko Zespołowi Szkół [...] w R.
o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 29 stycznia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 27 maja 2013 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 120 zł (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Ś. w sprawie z powództwa P. N. przeciwko Zespołowi Szkół [...] w R. o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne, na skutek apelacji wniesionej przez powoda, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że przywrócił powoda do pracy w pozwanym Zespole Szkół [...] w R. na dotychczasowych warunkach pracy.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Istotne zagadnienia prawne związane z zarzutem naruszenia art. 61 § 1 k.c. w zw.

z art. 300 k.p. i art. 8 k.p. skarżący sprowadził do następujących pytań: (-) „czy fakt posiadania przez pracownika wiedzy na temat zamiaru rozwiązania z nim umowy o pracę przez pracodawcę, którą posiadał on od członka związku zawodowego, do którego pracodawca zwrócił się z wnioskiem konsultacyjnym i udanie się następnie przez tegoż pracownika na zwolnienie lekarskie i podjęcie pisma zawierającego oświadczenie pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę w ostatnim dniu drugiego awizowania przesyłki oraz niepodejmowanie jej pomimo posiadania wiedzy o tym iż została ona przesłana i pozostawiona w urzędzie pocztowym, oznacza że oświadczenie woli pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zostało złożone pracownikowi dopiero w dniu odebrania przesyłki awizowanej, czy też kiedy mógł on się zapoznać (i zapoznał się) z jego treścią, tj. jeszcze przed udaniem się na zwolnienie lekarskie bądź też w dniu jej pierwszego awizowania-art. 61 § 1 k.c.”; (-) „czy fakt wejścia przez pracownika w posiadania informacji na temat zamiaru rozwiązania z nim umowy o pracę, którą posiadał on od członka związku zawodowego, do którego pracodawca zwrócił się z wnioskiem konsultacyjnym i udanie się następnie przez tegoż pracownika na zwolnienie lekarskie może być uznany jako nadużycie prawa w rozumieniu art. 8 k.p.”.

Skarżący podniósł ponadto, że wniesiona skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, „albowiem mając na uwadze, że powodowi doskonale znany był zamiar rozwiązania z nim umowy o pracę i jego przyczyny, jeszcze przed udaniem się przez niego na zwolnienie lekarskie, a także uwzględniając stwierdzony w toku postępowania sądowego rozmiar uchybień i ujemnych zachowań ze strony powoda w stosunku do uczniów pozwanej szkoły, oświadczenie pozwanego o rozwiązaniu z powodem umowy o pracę uznać należy za złożone w sposób wywołujący pełne skutki prawne, zaś postawę powoda ocenić należy jako nadużycie prawa skutkujące odmową udzielenia mu ochrony ze strony Sądu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1),

istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179),

3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467 czy też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przedstawiona przez skarżącego kwestia nazwana przez niego zagadnieniem prawnym nie spełnia wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zasadniczym warunkiem pozytywnego rozpoznania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest przedstawienie w jego uzasadnieniu odpowiednio skonstruowanego wyводу jurydycznego, którego w skardze pozwanego brak. W obliczu braku stosownego uzasadnienia prawnego zawartego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz w świetle ustaleń i rozważań Sądu stwierdzić należy, że w istocie skarżący kwestionuje dokonanie przez Sąd drugiej instancji oceny okoliczności związanych z datą nawet pierwszego możliwego awizowania przesyłki z oświadczeniem pracodawcy. Z okoliczności sprawy wynika, że jak ustalił to Sąd drugiej instancji, przesyłka zawierająca oświadczenie pracodawcy o wypowiedzeniu, sporządzone 30 maja 2012 r., nie mogła dotrzeć do powoda przed końcem maja, lecz dopiero w pierwszych dniach czerwca, a zatem okres wypowiedzenia nie mógł upłynąć przed końcem sierpnia (k. 144 a.s.). Stanowi to zarzut w odniesieniu do konkretnych ustaleń faktycznych Sądu i nie może być uznane, na gruncie art. 398³ § 3 k.p.c., za okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ponadto okoliczność, że powód o zamiarze wypowiedzenia wiedział od zakładowej organizacji związkowej nie może mieć w sprawie znaczenia.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazuje również na jej oczywistą zasadność. Oparcie skargi kasacyjnej na przesłance wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 4, to jest oczywistej zasadności skargi, jest możliwe tylko wówczas, gdy już na pierwszy rzut oka podstawy wskazane w skardze zasługują na uwzględnienie, to jest, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo zostało wydane w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r., I UK 164/07, Lex nr 864056, postanowienie Sądu Najwyższego z 25 września 2007 r., I PK 136/07, Lex nr 885052). Z uzasadnienia skargi kasacyjnej nie wynika oczywista zasadność w przedstawionym powyżej znaczeniu. Ponadto, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, Lex nr 602638). Pełnomocnik skarżącego ograniczył się tylko do zacytowanego wyżej stwierdzenia. Takie uzasadnienie nie spełnia wymogów, o których mowa wyżej. Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa. A tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi.

Niezależnie od tego można także wskazać, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano z uzasadnieniem postanowienia z 21 października 2008 r., sygn. II PK 158/08 przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt. 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4

powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

[aw]